ספור נפלאות

הַחַיִּים

דאָ ווערט דער ציילט די מעשה, פון ווען עס איז ארויס גיקומען האיש המקובל איש אלהי קדוש וכו' מוהר"ר **יהודה חיים זלה"ה** ווען דער האט מחבר גיווען אויף דעם ספר (מערכת אלקות) איין פירוש אונ היסט **החיים**. דער פון קאן צמענש ארויס נעמען איין מוסר, אז די בחירה איז בי דעם מענשן אז ער ויל קאן ער קומען צו דער גרעסטער מדריגה. אזוי ווי די גמרא זאגט דער מענש ווען ויל זין גוט אונ ויל קומען צו אגרויסע מדריגה אין עבודת השי"ת, העלפט מען אים פון דעם הימעל. ובזכות זה יבוא המבשר בטהרה בימנו אמן סלה:

נאכדרוק שטרענג פערבאטען.

ווילנא, תער"ב.

בהוצאת בית מסחר הספרים של **יצחק פונק.**

Разсказъ ГАХАИТЪ.

В И Л Ь Н А,
Типографія Б. Ціонсона, Трокская д. 13.
1 9 1 3.

ווען עס איז גוטען אין אשמאפ איין רב . ער איז גוטען פון
אלמן . רם נייב איז בוי אים נשמאריקן . דר רב איז גוטען
איין שמארקר נאון אוג אנרוסר צדיק . אז נחמע ליים פון וייסע
שמעט האבן גמאם צווישן זיך משפטים שקענן זי פאלן צו דעם
רב . אוג אוז ויא ער הט גשפטת אוז איז גבליבן . נוייל ויא
נאוז איז גוטען זייער בעאסת אוג טים נרעכטיקייט . בייא דעם רב
פלענם זיין איינגעהר אשנייד . ועלכם קיין נאינע סרבושים
האם ער ניט גקאנט אוף אירבעטן נאר באפראונקעם . ניוונטע
תלמידים אוף נעהן . קיין ווייב אוג קינדר הם ער ניט נהאם .
דרום איז פר אים גנוג נוטען וויפיל ער האם פאר דינם . אוג
פלענם אים רר רב אוף נעבן עצה ווא אינזן אנדר עפ"ם טער .
ריא מענשן וואם פלענן קומן צום רב בוי דעם הם זיך אפ נרישן
אקנעפיל . בייא דעם הם זיך ריא מעשינע צו מרענם פלענם דר
שנייד פר ריכטן אוג די מענשן האבן אים נצאלם :

וכיבמים אין אצייט יאון . הם זיך דר רב מכשב נוטען עס איז
דא מר אים נאר קיין זיצעקלץ ניט . ניין נעז דרקשטעם
אים זייער סים סשפטים . אוף סים שאלות וכתשות אוג אובר
דעם קאן ער ניט לערנן . אוג ניט רצן נאם ב"ה . ועלדוג ער
זיל . אוג ועלדוג סען דארף . איז ער תמיד נוטען אין נמרות
אוג יסורים . ניין ער קאן ניט יצא זיין פאר נאם פון ערבות
תשית ועלדוג זיין האלץ נלוסם צו נאם . בייא דעם
רב איז דר ריעה . אז ער זאל פון דר שמאט אוועק . איז
נאוואלד ארין . אז קיין מענטש זאל נאר פון אים ניט וויסן .
אוג זאל דאלם זיצן פל יכי חייו . אוג זאל דעם נאם קדושת
סים תורה אוג סים תפלה . דר שנייד מחמת זיין ערליקקייט .
וכפרט ער איז נוטען זייער אנראבר יונג איז ער נוטען זייער נידעג
ניין זיך . אוג פלענם דעם רב תמיד באזוכן סים ווא ער קאם
קלאגם אוג פלענם בייא דעם רב נעכטיגן . די בני בית הוס איז
נוטען סים רב . קאנן אוף אים כחשות נהאם אוג פלענן אים

מעשה מהודים

נעבן אפאל אנביסן אסאל ועמשירע ז

ויהי בחצות הלילה שמואל איז ער רב אוף גשטאנן האלבע
נאכט ער זאל שרייען חשות . עז וי זיין מנהג איז נוהג
תמיד אוף צו שטיין נאכט נאכט אוב פון אוג זיין אוב לערנן .
אוג ער רב הם גוטקן לי ער שרידד שלאפט נשטאנ . פון דעסם
וועגן וייל זיין הארץ הם ווייך נגלוסם צו (עבדות הבורא) נאטם
דינסם . קאם אך דרוף ניט נקומם . אוג איז צו נגאנגן צום
שנידד אוג הם אים אוף נעסקם אוב זאגם צו אים וואש דיא
הענט איף ועל ויר עפים זאגן . דר שנידד הט אך אוף גחאפט
מים גרום דר שרעק . אוג האט פיקף דיא הענט גוואשן אוב אך
אויושם . אוג איז נקומן צו לזאן צום רב . אוג פ׳עגם אים ום
עד ויארף . זאגט ער רב זאכטט מיסן צו איף ווייל פון דאנ
אוועק . אוג אכן זיף אונאידד ום זיין שענשן קומן טהן עם .
בכדי איף זאל דארפן דינן נאט בתמדות . קיין סענש זאל
איף גים מכלגל זיין מים וועגם זאכן . דר שנידד ענסרו:ז אים
אזוא יא עס איז שוין איר זאגם ער׳עכם איר ווילט דינן נאם
בלי הפסק . ועד ועט אייף דארפן בדינן . איר דארפם זיף
האבן אטענשן ער זאל אייף בחכן קאנן אוף צו זיצן . איר
זאלט זיף דארפן בשיצן פון רעגן פון שנייא אוף פון קעלט . איר
דארפם האבן איין שואפשאין איף צו לייגן זיף אף רוהען . אוג
שטיעל אוף צו לערנן . אוף אבעגקל אוף צו זיצן . אוג טען זאל
אייף קאכן עסם עסן . זהעפר אוס וואשן . הייגט פאר שטוים
ועד ועט ועסן זיין נייב אוג מיגדד אוגן ואדף אוג קאדן מים
אייף אין איין ווישטן וואדד ז

וַיְהִי בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה שְׁמוּאֵל עוֹד רַב הָיָה דִּבְרֵיהֶם) דוא זאגם זייער
רעכם . אוג האסם זייער גוט נפרעגם . זאגט ער שנידד
קען ארף אוכן קאבן איין קאק אייף עסן נוסאסאפ אוגע .
זאגט ער רב איף ניב ויר נעלד . אוג זאלכם האם אין נאנגן
קוקן . דר שנידד הם גוגוקן צו ער פיקם לי זאך בעסט אוג ער
ניעם זיך פון דים ום אם וושגן . אוג אוף הם זיך דר שנידד
גקראכם . נאלד דר רב קארם פון ראגן שוועק ום אים קוקן
קרילה שמואל פון הזה . עם ועם קיין אוף אים בחסטת
קאן קיין אנדראשר ייג . אך קאן נאר קיים

ווארטן אוג קיין שום מיטש ווילטש ער נישט. ענפערש דר שניידר
שרי. נוא ווס זאל איך מיט אייך טאן. איך כוז טאן אייער
ווילן. נאר איר זאלט אוך טאן מיין ווילן. זאגט דר רב וואס
דו בעהרסט פון מיר ועל איך דיר בעזדאי טאן:

ויען החייט ענפערט דר שניידר דעם רב. אזוי וי איך ווילטש
אז איך בין זייער אנראכר יונג אוג ווייס נאר נישט וי אזוי
ריא ועלטש אין בשאפן נוואלן. אוג ועה קט זיא בשאפן. אוג
ום הייטש תורה חושש. נאן אוב איר קאנט זיך אונטר נעמן
אז איר זאלט מיט מיר נעהן אלע טאג פסוק חושש נאר
מיט מיטש אן אשום פרוש. בכבי איך זאל ווישען זאמטש
מיטש אין חושש. ועל איך מיט אייך פארן אדר גיין. אוג
ועל אייך בי דינן מיט אלע זאכן קפי אייך שמייט אן. זאגט
דר רב: ום ועס מיר ארום קומן ום איך גייא אין וואלד. ועל
איך ראה אלץ האבן ביטולים. איך ועל דארפן מיט דיר לערנן.
זאגט דר שניידר נוא וי איר ווילט זיך. אנדרש ווייל אייך נישט.
איך וויל זייער צו ווישן חאטש די מיטש פון דר תורה. דר רב
הם גזעהן אז ער קאן מיט אים נישט אנדרש. האט ער
אים צוגזאגט אז ער זאל מיט אים נעהן אלע טאג אפסוק חושש
אוג נאר מיט מיטש ועהרטר אזוי איז נבליכן צווישן זייא.
אין דר פריא גיט דר רב דעם שניידר נעיד אז ער זאל די
אלע זאכן אייגקופן. אוך אפערד מיט אונטעלע. אוג זאגן
אין שבוטש שעה אזועק פארן:

ויהי בשמוע אנשי העיר אבר אז די אלע שמאם ליים האבן
דר הערם אז דר רב ווארפט זי צוועק (התקבצו כולם)
האבן זי זיך איינגיזאמלט אלע אין אייגם. אוג זענן נקומן
צו לקן אוג האבן אנגיהובן צו ווינן אוי שרייען. אוך נעמן
ווארפט איר אונז אונעק. הם זי דר רב נעענפרם. איך בעט
אייך ווייטם נים אוג שרייט נים. אטת איך בין בין אהשר
פון אייך גנוען זעהר צו פריבן. נאר מיטם קען איך אייך נאר נים
העלפן. איך מוז אונעק נהייבר צו רינן נאם ב"ה אייבר צו
רינן מעגשן. בקיצור זי האבן זיך איבר נגווינט אוג האבן
זיך מיט דעם רב גזעגינט אוף דעם שעגמטן אופן. דר רב
הם זי אוך נגוינטשוועט פיל גזוגר אוג פרנסה תשלחת

פּאַסאַזשיר יִדיאָם :

עֶסְעָן . דער דאָ סיט דעם שניידער זענען שטענדיק נאָכאיין לאַכיק.
אָבער קיין וועג ווילן זיי בייזע . נאָר ווי אהין דאָם
פּערד גייט . נעהמן זיי נאָך . אוּן צום סיינטאָגן פירט זיי דאָם
פּערד אויך ווידער . נאָם הָט נהאלפן זיי זענען אָן נקומען אין
אמיקאן מאלד אנדערשטן . דאָרטן איז דעם דאָ גשעהן זיך צו
כּיי זעצן :

עֶס דאַרף דאָם דער שניידער גנוטן זיינע פּלים ארוים . הַיינט די
האק די נעמ . אוּן הָט נמאכט אריין שוטקיל פּלאץ .
אוּן פון דעם האלץ הָט ער גימאכט אין קאַרן . אוּן איין
פּרוטעסט אוף צו שלאפן . אבריין נישלאפן פּיעקר אוּן הָט אים
ומאכט צושש אוף צו לערנן . אוּן איין בענקל אוף צו זיצן .
אוּן אז דער שניידער הָט שוין אלדינג גקאמטשיט ווענן דעם דאָ .
הָט ער וידר ניגראצן ער זאל מאכן אסקוה פון דעם דאָ
ווענן . אוּן הָט וידר אן ניטהאפן זייער גוטע וואסר אוף צו
צו קרינקן אוּן אוף צו קאכן . דר וואך זיצט דר דאָ צוים
שניידר וא עם איז שוין אלץ רעכט אוּן גוט . נאר אז דו ווענסט
...ן סיט מיר ווענסטו דאך קיין קבלה זיין . על פּן זאלסטו זיך
...ך מאכן אבאזונדרס קארן אוּן נאלסט דיר זיצן באזונדר . אין
קירצן דר שניידר הָט זיך אוף נמאכט נקארין אוּן פּלענט דארטן
קאכן אוּן באקן אוּן פּלענט טראגן עסן דעם דאָ . אוּן פּלענט
פר דעמן אוּן אוים קערן נאכר שטוקן . אלץ וום דר דאָ
הָט גראבט הָט ער אים גטאן . אוּן דר דאָ איז דארטן
אלין גזעסן אל התורה ועל העבודה . נאר ביי טאג פּלענט
דר שניידר נין צום דאָ סיט דעם חושש לערנן זין פסוק
אוּן ווי דר קדושה איז נוען צווישן זיי . דר דאָ הָט אונזיהופן
צו לערנן סיט אים פון אנהייב חומש בראשית . אוּן אלע
טאג נאר איין פסוק . נאך דעם לערנן איז דר שניידר אהיים
ניגאנגן אוּן איז גזעסן אנאנדן טאג אוּן הָט זיך נחזערט עבו-
סיט סיטש . נאך דעם איז זיי אום נפאלן דם שפייז הָט דר
שניידר גנוטן דם פּערד אוּן ווענסיע אוּן איז אריין גקארן
אין איין ישוב . ער איז גוען דרכי טייל ווייט . אוּן הָאט
ראשון פר קופט די שלה סיט דעם פּערד . אוּן הָט אן נקוסט

שפיז אוג אז צוריק גיגאנגען אוג קיין שום בן אדם הט
ניט גוויסט ווער ער איז אוג פון וואנן ער איז. אזוי גיז
גוען אלאנגע צייט. אוג דר שניידר הט אלע שאג זיין צייט
נהיט. אוג אלע מאל ניין לערנן אפסוק. ביז ער איז גקומן
צו דר סדרה וישלח. צום פסוק ויקח ראובן וישכב את בלהה
פילגש אביו. דר רב פיטש אים. ויקח ער איז גגאנגן
ראובן. וישכב הט זיך גריטט את בלהה טיט בלהה.
פילגש אביו דם קעפש נייב פון זיין פאטר. דר שניידר
איז זיך אויעק גיגאנגן אין זיין קארין; אוג הם אן נהובן
חזערן דעם פסוק. פאלט אים ארייז אקשא. שטייטש ער
הט גיהערט פון זיין רב. אז ער הט נזאגט בייו אברהם איז
נוען אלוויי זין אייגר אנוטר דר אנדערר אשלעכטר. יצחק הט אוך
נוען אלוויי זין אייגר אנוטר דר אנדערר אשלעכטר. יעקב
נבהאט צוויי זין אייגר אנוטר דר אנדערר אשלעכטר. יעקב
אבינו הט נהאט צוועלף זין. אוג זיי זענן נוען אלע גוטע.
אוג ראובן איז גוען דר בכור. ולכוף זאגט די תורה עדות
אוף ראובן אז ער הט נטאן אזוי אכעשה רע אוג איז גלעגין
טיט דעם פאטרס פילגש טיט בלהה. בלייבט בייו אים אין דר דעה
אז ער וועט טראגן דעם צדיק עסן. וועט ער אים פארגן יוי
קומט דם אז ראובן זאל אזוי אזאך טאן. אוג די תורה זאגט
עדות אז ער הט אזוי גטאן. בקיצור עם איז אזוי גוען. דר
שניידר טראגט דעם רב עסען אוף דר נאכט אוג שלייט
זעבן דעם רב. פרעגט אים דר רב פר ום נייסטו ניט אהיים
אין דיין קארין. זאגט ער איך האב צייך עסן צו פרעגן.
זאגט דר רב שאל בני. פרעג טיין קינד. זאגט דר שניידר
טיט גרוס פחד. רבי איר אליין הט טיר גזאגט. אז אברהם
אבינו אוג יצחק האבן נהאט צו צוויי זין איז אלץ גוען אייגר
אנוטר אוג דר אנדערר אשלעכטר. אבר יעקב אבינו הט
נהאט צוועלף זין אוג אלע צדיקים אוג ראובן איז גוען אבכור
אז ער קומט אי גוען אצדיק. ולסוף זאר ראובן טאן אזוי
אזעכעשה ועלכם די תורה זאגט עדות אוף אים אז ער הט
אזוי גטאן. אז דר רב הם דר טערט ני שאלה. הט ער
אך דעם שניידר אנרוטן גישרייא גיגעבן אוג זאגט צי אים.
גראבער יונג טוא אקוק אין רש"י ועסטו עהן דעם פשט. דר

שניידר האט אים גיט ברעכן ארבי אין רשי. ווינט ום נעמט
ער קוקצן. ער איז אונעק נינאנגן פון דעם רב זייער מראשערדיק
נאר פון דעסט וועגן איז ער נינאנגן צום רב אלע טאג אונ
הט אים משמש גוועזן אזו וויי אלע טאג. נאר ביי דעם
שנייידר אין הארץ איז נידליגן אז דר רבי ועט אים ניט
פר ענטפערן די שאלה. ועט ער מיין ניט קערצן. ווארום
ום טוינ אים דם קערצן אז ער וייסט ניט ום ער קערצט.
עם איז אונעק נינאנגן עסריכע טעג דר שנייידר ניט שן ניט
צום רב קערצן. נאר צו ביי דינן אים ניט ער אזו וי א
ציט. דער רב האט דער פון גרום קרייד ום ער ניימ ניט
קערצן. וייל ער איז אים נוט טרויג פון זיינע עבדות. אבר
דר שנייידר זיצט איבערן רוקש (וזמם קלויה) ביי טאג אונ
ביי נאכט. אונ ווינט אונ שרייט צו נאם ב"ה אונ קאקט אזו
רב"ש אוב רו ווילסט ניט אז איך זאל ווסן ום אין דר
תורה שמשיט. וכפרט די שאלה ום איך פרעג. וויל איך ניט
קעבן אוף דר ועלט. ום טוינ טיר די ועלט אז איך בין
אזוי אנראכר יונג. אז איך ווער שטארבן טיט ום ועל איך
קוקן אוף דעם עולם הבא. אונ הט אן גהובן צו פאסטן
הפסקות משבת לשבת אונ הט זיך ניפאנינט זיין לייב טיט
אלילקליא שלעכטקייט ום גפינט זיך אוף דר ועלט. אבר אז
דעם צדיק פלעגט ער ניין. אונ קאקן אונ באקן אונ ביי
דינן אים אזו ווי תמיד. אונ דר צדיק פרעגט בי אים ניט
פר ום הט ער אזוי אשלעכט פנים. אונ דר שנייידר זאנט
אים אוך גאר ניט. אין קורצן דר שנייידר הט זיך אן נמאכן
אזו פיל ענוים קשים. אז ער איז שון גוועזן מסופן ער הט
שון גזאלט נין פון דר ועלט. איז גוארן אין היטעל איין
נרוים נישרייא. אלע מליצי יושר האבן נשרינן פר נאם. איז
פר דעם ב"ד של מעלה. היתבן פר ום קוקט טען זיך נ-ט
ארום. אז איהודי איז זיך מוסר נפש איבר ראובן אונ עו-
ניט באלד פון דר ועלט. הט דם ב"ד של מעלה גשיקט
רופן ראובי בכור יעקב. אונ האבן אים גזאנט זאלסט ווסן אזו
ווי דר שנייידר הט זיך מוסר נפש גוועזן איבר דיר טייל ער-
ווייקט ניט דעם פשט פון דעם קסוק. אונ באלד ניט ער-

געפינם. אוג אז דר בייזער איז ארין ניטאנען איז דר נשמה
נאך ניטאנען ועדכוג דר שניידר הט גזאגט אז עס שטעט כתיב
וישם קשת זיי ניטען ארין פאלאץ זיי קומן איז דר פרעדגע
זייער שיין ניטאקט אוג קוגם זעהם טען ניט. דר בייזער
דר זעהט אשיר טיט אגילדעגם שלעכט צו דר כעקער זיט.
טוט ער אדריי דעם שלעכ אוג אלץ טיט כעם. קומן זיי
ארין אין אין חדר זייער שיין גיטאלט. אוג עם שמייט
אטישל טיט צווי בענקלך. ועלכע זיי האבן אזו אטיש אוג
בייק ניט נזעהן. אוף דעם טישל ליגט אסטר טיט נילדענע
האקן מר טשעפעט. פון אובן איז ניטמאנן אוף דעם סטר
באזונדות נדוכות עה ספרא דאדם קדמאה) דר בייזער ווייל אוף
עפינן אוג זעהן ום דארטן שמייט. אבר די האקן קען
ניט אף טשעפין. ער שרייט צו דעם גנטן ום שוויגט איר.
טיר זענו ניט קיין צדיקים אז טיר זאלן ניט ווערט זיין ארין
קומן אין דעם כפר. דר גוטר שמויגט אוג זאגט נוא אדרבה
עפינט. דר בייזער זאגט אשם אבר ער עפינט זיך ניט. ער
זאגט נאך אשם ער עפינט זיך ניט. דר אדיק איז אין נרוס
כעס. אוג דם הארץ וויגט אין אים. שמייטש ער זאל ניט
קאנן זעהן ום דארטן שמייט דר גוטר שוויגט:

וכין קה דר זעהם דר בייזער ווידר אמייר אוג אוך טיט
אנילדענם שלאם. לוקט ער צו. צו דר טיר אוג טוט
טיט כעס אדריי דעם שלאם. ער זעהט אז דם איז אגרוסע
סאלע. ניציהרם טיט אכנים טובות אוג זייער שיין נקאקט.
אוג זעהם אז אובן אן זיצט אין אלטע יודענע. אוג האלם אוף
דר שוס שוזפף. אוג לעבן איר שמייט נאך אזופף. אוג זיא
נעכט פון אין זופף בעטקך אוג רייבט איבר טיט די פינגר.
אוג ווארפם אין דר אנדערר זופף. דר בייזער שמייט אוג
קוקט זי אן. דר נאך זאגט דר בייזער גוט סארגן. זאגט זי
גוט יאר מין קינד. דר צדיק פרעגט זי ום טוט איר דם.
שנפרם זי איך האב אוף דר נעלט קינדרלך ום זיי פאסמן
הפקרות כשבת לשבת. אז איך ריב איבר די בעטלך ניט
דר בים אוף דר נעלט דר פון האבן זיי ניט. פרעגט ער
ך וו שם הייסם די זאגט זי שרה. וו שם זיטם דיין מאן

וועם ניין זיך אומרעגן כּי דעם שניידר איז אר וועט אים היסן
ניין וועם אר ניין. אוג איז גיט טען זאל אים נעבן (מי יודע)
ווי פיל אוואך וועם ער בוונדאי ניט ניין. אין קורצן ער איז
גיגאנגן צום שניידר. ווי ער איז אריין גקומן זאגט דר שניידר
צום אלטן צריק נאך אייער אר הם אים גיפרעגט. נוא ניים
עם איז שון ציים אויר זאגט ביין ביבוד. שפאגן טאר
קען ניט אז עם וועם קומן מטילא. גישט קשה אמאה וויינן
ראוף קען ניט. אוג נעמט די האנט בי אים אוז גזענינט זיך.
אר ויל אים פרענין עם ער זאגט אבר ער הט מורא. בקיצור
זיי זענן גקומן צו די אורחים אוג האבן זיי נזאגט אז זיי ניינן
בייד. אוף די אורחים איז גנואגן אנדזעג שמחה זיי זענן
גלאמען אין שטאפ ארויין. אוג האבן גרוגגן אבוי פר נעמן
די סקרים מיט ייערע קטלטלין. אוג די צדיקים האבן גזאגט
זיי טעלן ניין צו פום. די אורחים זענן אונעק נפאגן.
אוג זיי וואבן אן גהובן צוא ניין. אוג סיטן וועג האבן זיי
זיך גפונן אשטום אין קבלה. זיי האבן זיך אז ארויין גלאזט
אז זיי זענן אונעק ניגאנגן דריי טאג אוג דריי נעכט. אוג זיי
האבן ניט גווסט פון טאג אוג פון נאכט. נאך די דריי
טעג. זיי האבן גקאנטשים דעם ענין. קומן זיי זיך ארום וו
זענן זיי. זיי זעהן זיי שטיין אין סטעפ. קיין וועג זעהן זיי
ניט. דר בייזער זאגט צו דעם גוטן שמייטש וום איז דם וו
זענן טיר. זאגט דר גוטר לאכר ניין נייטר ועט השי"ת אונז
העלפן טיר ועלין אן קומן צו אונעג נעהן זיי נייטר אוג קומ
שון זיי זאלן קרינן אונעג. וו זיי נעהן דר זעהן זיי פון נייטען
אנדסן פאלאץ שטייט זיי זיך צו דעם פאלאץ. זיי זענ
שון אנגיקומן אהין. איז אניטעדטר פארקען אזאנין הוכער
אלאונגער אבבריישר. זיי האבן אנגיהוכן פרום ניין זיכטו אטיער
וו ארויז צו ניין אין דעם פאלאץ קוים זיי האבן גפונן אטונד
נאר עם איז שר שרואכן זיי קומן אוף דעם שונד שטייט נישריבן
זה השער לד' צדיקים יבאו בו דר בייזר זאגט צו דעם
גוטן. וום איז טיר זענן גיט קיין צדיקים פר וום זאל טען אונז
גיט עפנן. ער קלאפט אין מונד אוג שרייט עפנק. שבר טען
שטרקט אים ניט. דר בייזר זאגט אשם. אם זיך דר מישר

ואנט יו אברהם. זוי עד הט דם דר הערט מוט אר אנשרי
פרסמו זיך סיון מאמע אוג דיין מאן איז מין מאמע. זאנגע
סיר פר עם איז דר מאמע ניט רא. זאנט יו אר איז אונעק
ניאנגן איז גן ענן בדעמנן קרישט בעמרוק. זאנט ערן דר
צדיק מאמוניא פר עם ווול. זיך ניט עפינן דר ספר קדמם
קדמאה) זאנט יו קינדלין איר זענט מאנע צדיקים. נאר אין
דעם ספר זענט איר נאך ניט ווערט צו קנקן. ואראום איר
זענט נאך ניט דיין. פרעגט ער זיא ואס זאלן מיר טאן.
זאנט יו גייט ארוס פון דעם מוער ווען איר דר זעהן
אשטעצקלע. זאלט איר גיין כיט דעם שטעצקלע. ווען איר
קומן צו (בבאדה של מרים) דר ברונן פון מרם הנבואה. אז
איר ווען זיך דארטן אף טובלן ווען איר קאנט קנקן אין
דעם ספר אריין. דר בייזער מאפט דעם גוטן קומט קאמיר
נין. זי דר זעהן אשטעצקלע. זי גיזן כיט דעם שטעצקלע
זענן זי אנגיקומן צו דעם ברונן. איז פון אוכן אקלין
שמיבל מיט אמילך אקכיומם. דר בייזער עפנט אוף דם טירל
אוג גיט ארין. ער זעהט עם שטיט אין שמיבל אמקה.
אוג פון אובן אוף דעם נאשר איז בדעקט מיט (נחשים
ועקרבים) שלאנגן אוג עגדיסן אוג אלע שמיגן מיט די קעפך
ארוף. אוג עם איז צווישן זי אניסעקרי אז עם איז בהמות
נפשות. דר בייזער זאגט צום גוטן נא ום שוויגט איר.
מען דארף פארט ויסן ום אין ספרא דאדם קדמאה שמיים.
אוג נעמט אוג נוארפט אראפ פון זיך קלייד. אוג טוט
דעם רעקטן פום אשפאן אוף די קעפ פון די שלאנגן. די
נחשים ועקרבים זי האבן דם דר זעהן. זי זיך באלד
צו נוף נזאמיקט איגם אוף דם אנדרע אין זוויגקלע. אוג דר
בייזער איז אריין נינאנגן אין מקוה אוג גיששאנן. אוג הט
קכוין נוטן כוונות המקוה. אוג הט זיך אונטר גיטונקן (בין
בך ובין בך) בששת דר בייזער האט זיך פאר זאלט אין
מקוה. דר גוטר הט זיך אוף אוס נטאן אוג הט זיך אוף
מ'סר נפש גוטן אוג איז אוף אריין נינאנגן אין מקוה אוג הט
אוף קכוין נוטן כוונת המקוה אוג הט זיך אונטר גטונקט.
אוג זענן ארום נינאנגן. באלד וי זי זענן בייד ארום נגאנגן

האבן זיך די שלאנגן מיט די ענדישן צוריק פר שפיזים אוף דעם וואסר. זיי נייגן ארום פון דעם שטיבל פון דר מקוה אוג ווילן נייז צום פאלאץ אריין נייגן אוג נייגן אין דר לענג אוג אין דר בריים נים דא קין פאלאץ. זיי קערין זיך אום צום שטיבל נים דא קין שטיבל. אין קוקצען זיי שטייגן אין אטימן מטעם. דר בייזער אוף דר גטר האבן אנגיהובן צו שרייאן אוג ווינן מאטע. ום האסטו אוגו אם נגארט. האבן סיר גדארפט אז טאטע נפש זיין. ולסוף האבן סיר אן גוואלן די מאטע אוף אין ספרא דאדם קדמאה האבן סיר נאר נים גזעהן ום דאדם שמיים זיי האבן צו לאנג גווייגט בין זיי צענן גפאלן צו דר ערד מים דעם פנים. אין ארום גינאנגן אבת קול פון היבל. אוג הם זיי נאגט קיינדר הערט אוף פון ווינן. נגוג פר איך אז אז איר הם זוכה גוען צו מובטן זיך אין בארה של מרים. אוג ווינם נים קין מאך. הם דר בייך אגישרי גיעבן (אן משגיחין בבת קול) סיר העלין נים קין בת קול. אוג ווינן אוג שרייאן. גליכר ווילט גוען פר אוגו סיר זאלן גוען זיין צעבן דר מאטע. וויאלטען מיד גוען גישמארבן צעבן דר מאטע. איז דם אנדרע מאל ארום גינאנגן אבת קול אוג זאגט צו זיי קינדר העלם אוף צו ווינן וואדם איר ווען (סהפה זין עלמא לתוהו ובוהו) חדוב מאכן די ווילט. נגוג פון אייערם ווענן אז איר הם זוכה גוען צו זיין בני עליה עבן אין היבל (קן צפור). דר גוטר הם זיך דר מאנט אין דעם שניידרם אן זאג. אז קין סך ווינן מאר מען נים. איז ער תיבף אוף נישטאנן פון דר ערד. אוג הט אנגיהובן דעם בייזעם (כנחם) זיין מרייקטן. אז וואול אוגו אז סיר האבן דר צו זוכה גוען. זי האבן אוף גהערט צו ווינן. מוט דר בייזער אגישרי סיר ווייסן דאך נים וו אונזר נעע איז קין בבל. איז נקיטן צו זי איינר אג זאגט צו זי ליט טים דעם ווען נכיף זענט איר שון אונטר בבל אוג איז נים גבליבן. זי זענן אן נקומן אונטר דר שטאט בבל. די שטאט (על) סיר העלין מאך. הם דר בייך אגישרי נישעבן (אן משגיחין בבת קול) סיר העלין נים קין בת קול. אוג ווינן אוג שרייאן. גליכר ווילט גוען צו אונז סיר זאלן גוען זיין צעבן דר מאטע. וויאלטען מיד גוען גישמארבן צעבן דר מאטע. איז דם אנדרע מאל ארום גינאנגן אבת קול אוג זאגט צו זי קינדר העלם אוף צו ווינן וואדם איר ווען (סהפה זין עלמא לתוהו ובוהו) חדוב מאכן די ווילט. נגוג פון אייערם ווענן אז איר הם זוכה גוען צו זיין בני עליה עבן אין היבל (קן צפור). דר גוטר הם זיך דר מאנט אין דעם שניידרם אן זאג. אז קין סך ווינן מאר מען נים. איז ער תיבף אוף נישטאנן פון דר ערד. אוג הט אנגיהובן דעם בייזעם (כנחם) זיין מרייקטן. אז וואול אוגו אז סיר האבן דר צו זוכה גוען. זי האבן אוף גהערט צו ווינן. מוט דר בייזער אגישרי סיר ווייסן דאך נים וו אונזר נעע איז קין בבל. איז נקיטן צו זי איינר אג זאגט צו זי ליט טים דעם ווען נכיף זענט איר שון אונטר בבל אוג איז נים גבליבן. זי זענן אן נקומן אונטר דר שטאט בבל. די שטאט (על) סיר העלין

קען באלד גענעמען צו ווסן אין שמאט ארײן קען איז יעדום
גאפאלן מים קארשעם מים ורא"שקעם כמעט בי נאנצע שמאט.
אוג מען הם ני ארײן גנומן מים גרום כבוד:

בַּחֲזוֹר לְעִנְיָן הָרִאשׁוֹן יַעֲקֹם לְאָמַר אֲנַחֲנוּ צוּ בְּרִידָן פוּן דֶעם
שְׁנַיידָר עֶר איז דֶאךְ גְּזעסן נָאךְ אַצוים אוג רֵאוּבֵן
מִים דֶר נאנצֶר פְּמֶלְיָא קְלָעגן ניין אלע נאכט לָערְנָן. בִּיז רֵאוּבֵן
הָם אים גְּזָאגְט נָא נְגוּג סָער נאךְ פסחו שון גִים. עָם איז צַיים
דו זָאלְסְט נְעמָן אוטיב אוג זָאלְסְט הָאבָן אַקִינד אז עֶר זָאל
מאכן אתיבור (סֵפֶר) זָאלְסְט אַז מָאן דו זָאלְסְט ניין אין דֶר
גְּרוֹסֶר שְׁמָאט אוג דָאךְ איז פֶּר הַאנְדָן אַיין אַלְמָנה אַרַיינְצַע
זָאלְסְט צו איר ארײן ניין אין איר חַדר. אוג אז זי וועט דִיךְ
דֶר זָעהָן וועט זי דִיךְ נָעמָן. אוג וועסְט הָאבָן מים איר אַקִינד
זָאלְסְט אים אַנְאמָען גָעבָן ר' יְהוּדָא:

כֵּן הָיָה אז איז גְּוָען דֶר שְׁנַיידָר הם זיך גְּזעגְנְט מים רֵאוּבֵן
אוג הם גְּנוּגְט אַשם איז עֶר דָעם מאג גְּקוּמָן אין דֶר גְּרוֹסֶר
שְׁמָאט. אוג עֶר איז גְּוָען זוּכָן נאכם אוג קְאוּנְעם אוג קְרָעגְט
זיך צו אלְמָנה די ריכָע. די מְעגְשָׁן הָאבָן זוּכָר נְאכְט אַרַיינְעשָׁיר
סְעגְש קאן צו איר אז זיך גוט צו טְרָעסְטן אוג עֶר וויל ניין צו
איר. נָאר עֶר הם אַבֶּר זוּכָר נְבָעטָן קען זָאל אים נישן צו
איר הם מען אים נידְזן. די ציים איז גְּוָען נָאךְ כְּצְרִיב. עֶר
איז גיגאנגן אין דָעם מוֹצָר צוּרין די מְעגְשָׁן קְרָעגן אים צו
נעמן בארקס איר זָאגְט עֶר צו דֶר אַלְמָנה. נישן זי אים אַרום
קְרָאבָּן. הם עֶר זיך זוּכָר נְבָעטָן בִּיז אי ניים זָאגְט איר אז
קען אַרַיימָאן בארף צוא איר הָאבָן נייטיג. זי הָאבָן גְּעָגן אז
זי קענן זיך גים אף טְשָׁעפָן פון אים. איז קין קְשָׁרת אַרוין
גיגנגן אוג זָאגְט איר אז קען אַרַיימָאן דַרף צו קוּמָן. הם זי
אים פַּיקָּף נְזִיקָן אַרין קָאטן. עֶר איז אַרין זִיקְן אוג זָאגְט
איר גוטְנאטָעג. זי נָעמְט אים צו כְּבוד. אוג מָאכְט
אוף אַשְׁאפָּע קים איר עֶרְשָׁטָען כָּאטָם כְּלִבּוֹשָׁם. אוג זָאגְט אים
מים זיך מָאן זָאל אַרַיינְקוּמָן איר וועלְם. אוג איז גָעגָאנגן שְׁנַיידָר
נאך דעם כְּל אוג הם זי ניין זָאגְט נעמן רְשׁוּת. ניין
שמאן ריין איר נאכם בְּרָאכְט גְּוָאר אז זי. אוג איז עֶר
איר הָאבָן מים אַלְמָנה אַרַיינְגְּקוּמָן אין דֶר גְּרוֹסֶר שְׁמָאט.

אונ ער הם אים ניט קיין נאמן. גינעבן ר' יהודא: די שמחה את
פרייד עם זיא האבן בייבע גהאם דעם מאנ איז ניט צו דר
שרייבן זיי האבן בייבע גוויסם ווער עם איז גבאהרן גוואנן,
דר יונג איז אבם גוואנן צוויי יאר עד איז הים אלע טעלות.
ער האט א דיבור אונ שכל אזו וי איינער פון פערצייג יאר. צו
דריא יאר פון זיין גבאהרן הם דר מאמר הים אים אנגיהובן
צו ניין אין פעלר. אין אהייל ארויין. אונ הם אים מוסר גוועז
אין נאנצן הם ער האט גלערינט מים ראוט צו אכט יאר
איז ער מאמר גישמארבן אונ דיא מוטר טרענט גוואנן.
זיא זענן גיבליבן קבצנים דר ר' יהודא האט נעהן אז זיא
האבן ניט פון עם צו לעבן. האט ער זיך גישמעלפ ביי איין
שניידר איז ער בי מאנ גוועז איין שניידר. אונ בי נאכט האט
ער שון נתאט אין ארם ום ער פלעגט זיצן אונ לערנן אונ
אליהו פלעגט צו אים ארין נין. דיא שמאט ליט האבן אים
גרופן ר' יהודא חיט. אונ בי דרייצען יאר האט ער מחבר גיוועז
אזו דעם ספר ום ער חיסט דר קנים מערכת אלקות אונ
אונ דער פירוש חיסט דהדיוט אונ ער איז גשמארבן יאר יונג.
קודם פטירתו האט ער נרופן דעם רב פון דר שטאט אונ הט
משר גוועז דיא כתבים. אונ האט אזו אים גוזר גוועז בגזירה
חמורא. אונ ואט אים אום נאנט אונ דר ציילט דיא נאנצע
מעשה פון זיין מאמר אזו ווער ער איז. אונ באלד אחר פטירתו
זאל דיא שמאט נעבן אזו הוצאות הקבורה. אונ שטן זאל דעם
כסף דרוקן. אונ שטן האט אים אם גידרוקט איינמאל ער
גשוקט זיך הייבט איינער איז כמה שמעם. הייבט קאר שמיים
אחינו בני ישראל. ווא אז מעגש קאן פון זיך מאכן
אז ער זאל קומן צוא דר נרעסטר מדריגה בעבודות הבורא
ב"ה. וזכותם אונ זייער זכות זאל אזו אונז מיר זין
בעולם הזה ובעולם הבא. והיא נואל אזך בקרוב גיסמ
חתן:

ענד